

Miejski Urząd Pracy w Lublinie
ul. Niecała 14, 20-080 Lublin

**Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości i tworzenie nowych miejsc pracy
ze środków Funduszu Pracy na terenie miasta Lublin
– Podsumowanie lat 2004-2011 –**

Lublin, wrzesień 2012 r.

Spis treści

I. Sytuacja gospodarcza w Lublinie.....	3
1.1. Zarys sytuacji gospodarczej na terenie miasta Lublin.....	3
1.2. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON.....	3
1.3 Podział podmiotów gospodarczych ze względu na sektor własności.....	4
2. Kapitał ludzki.....	9
3. Struktura bezrobocia.....	12
3.1. Stopa bezrobocia w Lublinie (w województwie, w Polsce).....	12
3.2. Bezrobotni zarejestrowani w MUP w Lublinie.....	12
II. Rozwój przedsiębiorczości ze środków FP na terenie miasta Lublin.....	14
2.1. Formy wsparcia przedsiębiorczości.....	14
2.1.1. Prace interwencyjne.....	18
2.1.2. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.....	19
2.1.3. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.....	19
2.2. Środki publiczne wydatkowane w okresie 2004 – 2011.....	20
2.3 Środki na podjęcie działalności gospodarczej w podziale na PKD.....	22
III. Wnioski	26

I. Sytuacja gospodarcza w Lublinie

1.1. Zarys sytuacji gospodarczej na terenie miasta Lublin

Lublin położony jest w centralnej części województwa lubelskiego. Położenie to stwarza mu dogodne warunki rozwoju handlu i usług. Lubelszczyzna zalicza się do Polski wschodniej, czyli województw objętych programem rozwoju regionów charakteryzujących się niskim rozwojem gospodarczym.

Z trudną sytuacją gospodarczą związane jest także wysokie bezrobocie i gorsze wskaźniki dotyczące poziomu życia ludności,

które powodują migracje ludności z tej części Polski. Jednocześnie Lubelszczyzna jest regionem o najniższych napływach ludności z innych województw. Wskaźnik bezrobocia województwa lubelskiego jest znacznie wyższy od poziomu krajowego. Jednocześnie charakteryzuje się niską wartością przeciętnego wynagrodzenia w stosunku do innych regionów kraju.

Mocnym atutem Lubelszczyzny jest nauka, Lublin jest miastem akademickim. Region zajmuje wysoką pozycję (8) w krajowym rankingu pod względem potencjału intelektualnego i liczby studentów na lubelskich uczelniach. Lublin wyróżnia się niewielkim na tle pozostałych jednostek udziałem ludności w wieku nieprodukcyjnym.

1.2. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON

W opracowaniu zostały wykorzystane dane statystyczne publikowane przez Urząd Statystyczny.

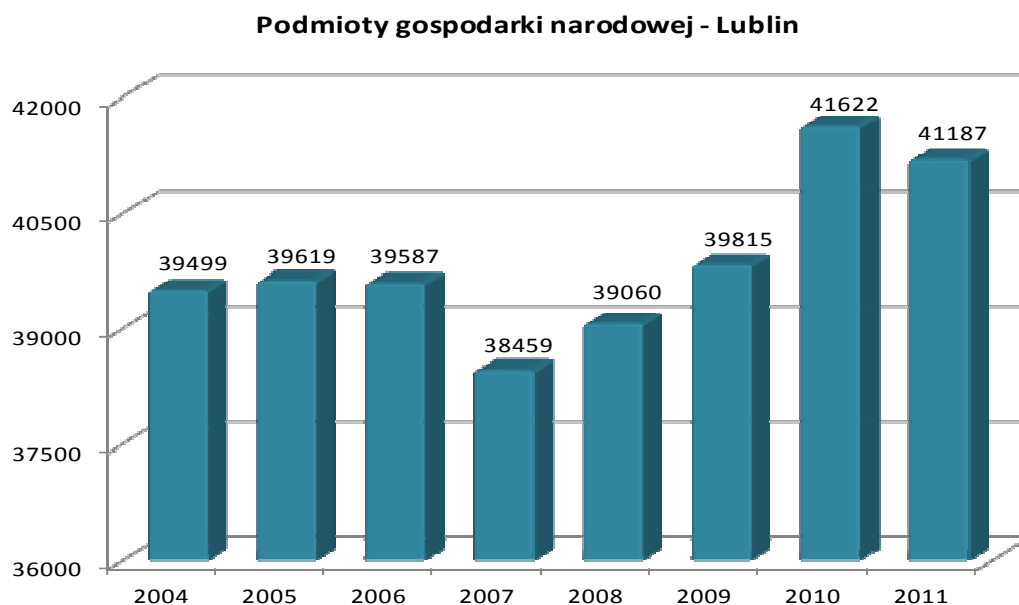
W 2010 roku w rejestrze REGON na terenie Lublina zarejestrowano 41.622 podmioty gospodarki narodowej. Tabela nr 1 pokazuje liczbę podmiotów w poszczególnych latach analizowanego okresu. Dane wskazują, iż w latach 2004-2006 liczba podmiotów kształtowała się na poziomie od 39.499 do 39.619. W 2007 roku w porównaniu do 2006 roku odnotowano spadek o 1.128 podmiotów. Jednocześnie od 2007 roku liczba podmiotów w rejestrze REGON z roku na rok wzrastała w 2010 roku do 41.622 podmioty gospodarki narodowej. W 2011 roku odnotowano 41.187 podmiotów w rejestrze REGON i w porównaniu do roku 2010 nastąpił spadek o 435 zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej.

Tabela nr 1. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w latach 2004-2011.

Wyszczególnienie	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	39.499	39.619	39.587	38.459	39.060	39.815	41.622	41.187

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zaczerpniętych z Banku Danych Lokalnych.

Wykres nr 1. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w latach 2004-2011.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zaczerpniętych z Banku Danych Lokalnych.

1.3. Podział podmiotów gospodarczych ze względu na sektor własności

W analizowanym okresie w ogólnej liczbie podmiotów dominował sektor prywatny w ponad 97,6% (tj. 38.541 podmiotów w 2004 roku). Natomiast sektor publiczny stanowił 2,4% ogółu (tj. 958 podmiotów w 2004 roku). W 2011 roku odnotowano wzrost (o 1.892 w 2011 roku) podmiotów gospodarki narodowej w sektorze prywatnym i jednocześnie spadek o 204 podmioty gospodarki narodowej w sektorze publicznym.

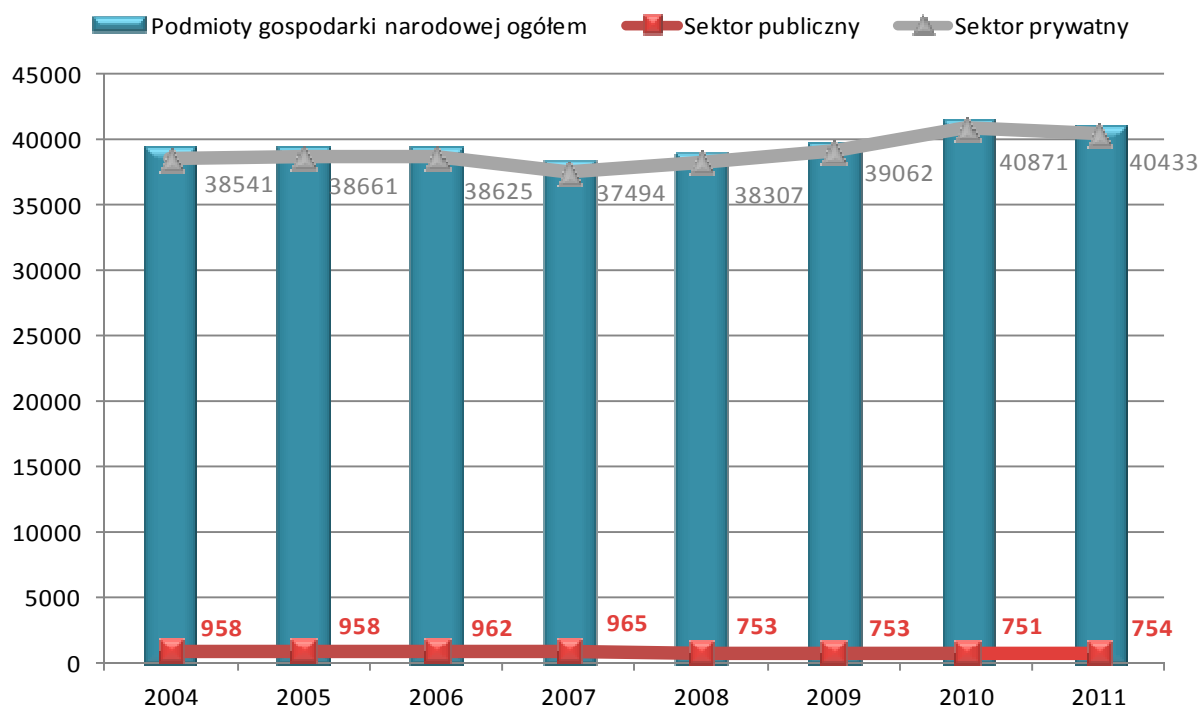
Tabela nr 2. Podmioty wg sektorów własnościowych w latach 2004-2011

Wyszczególnienie	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	39.499	39.619	39.587	38.459	39.060	39.815	41.622	41.187
Sektor publiczny ogółem	958	958	962	965	753	753	751	754
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	430	430	438	436	422	416	418	419
Przedsiębiorstwa państwowe	18	15	9	6	5	5	3	2
Spółki handlowe	45	46	45	48	42	42	43	44
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	1	1	1	1	1	1	1	1
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego, gospodarstwa pomocnicze	12	11	10	8	8	8	4	-
Sektor prywatny ogółem	38.541	38.661	38.625	37.494	38.307	39.062	40.871	40.433
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	29.608	29.513	29.355	28.472	28.976	29.455	30.878	30.205
Spółki handlowe	3.249	3.372	3.477	3.611	3.742	3.927	4.175	4.347
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	386	396	419	444	456	461	480	500
Spółdzielnie	205	205	204	199	196	195	193	193
Fundacje	182	197	210	227	245	277	312	344
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	838	888	930	979	1.019	1.061	1.104	1.118

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zaczerpniętych z Banku Danych Lokalnych.

Wśród grupy podmiotów z sektora prywatnego odsetek osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą malał z 76,8% w 2004 roku do 74,7% w 2011 roku. Odsetek spółek handlowych stanowił 8,4% w 2004 roku i wzrósł do 10,7% podmiotów sektora prywatnego w 2011r. W drugiej grupie, państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego stanowiły połowę podmiotów sektora publicznego.

Wykres nr 2. Podmioty gospodarki narodowej w podziale na sektor własności w latach 2004-2011.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zaczerpniętych z Banku Danych Lokalnych.

Dominującą dziedziną lubelskiej gospodarki jest handel hurtowy i detaliczny (ok. 30%) różnorodne usługi oraz przemysł m.in. maszynowy, samochodowy, energetyczny i meblarski. Lublin jest silnym ośrodkiem produkcji spożywczej. Lokalizacja miasta w rolniczym regionie zapewnia doskonałe warunki dla rozwoju przemysłu mleczarskiego, mięsnego, piwowarskiego, zbożowo młynarskiego, tytoniowego, spirytusowego, cukrowniczego, zielarskiego i owocowo-warzywnego. Edukacja stanowi ok. 3%. W poszczególnych latach 2009-2011 (wg PKD z 2007 roku) działalność profesjonalna, naukowa i techniczna stanowiła ponad 11%.

Tabela nr 3. Podmioty wg sekcji i działów PKD (PKD z 2004r.) w latach 2004-2008.

Wyszczególnienie	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
OGÓŁEM	39.499	39.619	39.587	38.459	39.060
Sekcja A. Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	209	217	223	222	224
Sekcja B. Rybactwo	3	4	4	5	3
Sekcja C. Górnictwo	15	15	16	18	17
Sekcja D. Przetwórstwo przemysłowe	2.990	2.981	2.923	2.806	2.805
Sekcja E. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	20	19	19	21	22
Sekcja F. Budownictwo	3.290	3.246	3.268	3.238	3.411
Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli	13.146	12.992	12.736	11.899	11.713

oraz artykułów użytku osobistego i domowego					
Sekcja H. Hotele i restauracje	974	974	957	891	902
Sekcja I. Transport, gospodarka magazynowa i łączność	3.315	3.279	3.259	3.147	3.240
Sekcja J. Pośrednictwo finansowe	1.685	1.686	1.724	1.828	1.854
Sekcja K. Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	7.300	7.396	7.408	7.247	7.456
Sekcja L. Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	75	78	79	84	85
Sekcja M. Edukacja	1.003	1.040	1.090	1.084	1.102
Sekcja N. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	2.615	2.700	2.758	2.797	2.937
Sekcja O. Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	2.858	2.991	3.122	3.171	3.287
Sekcja Q. Organizacje i zespoły eksterytorialne	1	1	1	1	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zaczerpniętych z Banku Danych Lokalnych.

Tabela nr 4. Podmioty wg sekcji i działów PKD (PKD z 2007r.) w latach 2009-2011.

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.
OGÓŁEM	39.815	41.622	41.187
Sekcja A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	161	167	157
Sekcja B. Górnictwo i wydobywanie	21	26	29
Sekcja C. Przetwórstwo przemysłowe	2.675	2.890	2.895
Sekcja D. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	29	34	48
Sekcja E. Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	64	75	75
Sekcja F. Budownictwo	3.694	3.902	3.807
Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	11.442	11.714	11.308
Sekcja H. Transport i gospodarka magazynowa	3.112	3.077	2.878
Sekcja I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	959	1005	967
Sekcja J. Informacja i komunikacja	1.059	1.224	1.255
Sekcja K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1.767	1.793	1.758
Sekcja L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1.466	1.545	1.636
Sekcja M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4.474	4.707	4.755
Sekcja N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1.015	1.089	1.092
Sekcja O. Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	87	86	87
Sekcja P. Edukacja	1.232	1.335	1.379
Sekcja Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2.968	3.223	3.347
Sekcja R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	691	713	695
Sekcja S. Pozostała działalność usługowa	2.896	3.014	3.016
Sekcja T. Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby			
Sekcja U. Organizacje i zespoły eksterytorialne	3	3	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zaczerpniętych z Banku Danych Lokalnych.

Tabela nr 5. Podmioty wg sekcji i działów PKD (PKD z 2004) oraz sektorów własnościowych
- sektor publiczny w latach 2004-2008.

Wyszczególnienie	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
OGÓŁEM	958	958	962	965	753
Sekcja A Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	1	1	1	1	-
Sekcja D Przetwórstwo przemysłowe	16	14	11	9	7
Sekcja E Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	5	5	5	6	3
Sekcja F Budownictwo	9	7	7	6	7
Sekcja G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	13	12	12	12	10
Sekcja H Hotele i restauracje	7	7	7	7	7
Sekcja I Transport, gospodarka magazynowa i łączność	8	9	9	9	8
Sekcja J Pośrednictwo finansowe	2	2	1	1	1
Sekcja K Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	461	447	443	445	255
Sekcja L Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	73	75	76	81	82
Sekcja M Edukacja	285	298	309	306	292
Sekcja N Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	50	52	52	53	51
Sekcja O Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	28	29	29	29	30

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zaczerpniętych z Banku Danych Lokalnych.

Tabela nr 6. Podmioty wg sekcji i działów PKD (PKD z 2004) oraz sektorów własnościowych
- sektor prywatny w latach 2004-2008.

Wyszczególnienie	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
OGÓŁEM	38.541	38.661	38.625	37.494	38.307
Sekcja A Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	208	216	222	221	224
Sekcja B Rybactwo	3	4	4	5	3
Sekcja C Górnictwo	15	15	16	18	17
Sekcja D Przetwórstwo przemysłowe	2.974	2.967	2.912	2.797	2.798
Sekcja E Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	15	14	14	15	19
Sekcja F Budownictwo	3.281	3.239	3.261	3.232	3.404
Sekcja G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	13.133	12.980	12.724	11.887	11.703
Sekcja H Hotele i restauracje	967	967	950	884	895
Sekcja I Transport, gospodarka magazynowa i łączność	3.307	3.270	3.250	3.138	3.232
Sekcja J Pośrednictwo finansowe	1.683	1.684	1.723	1.827	1.853
Sekcja K Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	6.839	6.949	6.965	1.827	7.201
Sekcja L Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	2	3	3	3	3
Sekcja M Edukacja	718	742	781	778	810
Sekcja N Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	2.565	2.648	2.706	2.744	2.886
Sekcja O Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	2.830	2.962	3.093	3.142	3.257
Sekcja Q Organizacje i zespoły eksterytorialne	1	1	1	1	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zaczerpniętych z Banku Danych Lokalnych.

Tabela nr 7. Podmioty wg sekcji i działów PKD (PKD z 2007) oraz sektorów własnościowych
- sektor publiczny w latach 2009-2011.

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.
OGÓŁEM	753	751	754
Sekcja C Przetwórstwo przemysłowe	7	8	8
Sekcja D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2	2	2
Sekcja E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1	1	3
Sekcja F Budownictwo	8	7	6
Sekcja G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	10	11	11
Sekcja H Transport i gospodarka magazynowa	5	3	4
Sekcja I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	7	7	7
Sekcja J Informacja i komunikacja	2	2	2
Sekcja K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1	1	1
Sekcja L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	241	240	242
Sekcja M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	15	14	12
Sekcja N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	6	6	5
Sekcja O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	83	82	83
Sekcja P Edukacja	296	296	296
Sekcja Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	42	44	43
Sekcja R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	26	26	28
Sekcje S i T Pozostała działalność usługowa. Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	1	1	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zaczerpniętych z Banku Danych Lokalnych.

Tabela nr 8. Podmioty wg sekcji i działów PKD (PKD z 2007) oraz sektorów własnościowych
- sektor prywatny w latach 2009-2011.

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.
OGÓŁEM	39.062	40.871	40.433
Sekcja A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	161	167	157
Sekcja B Górnictwo i wydobywanie	21	26	29
Sekcja C Przetwórstwo przemysłowe	2.668	2.882	2.887
Sekcja D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	27	32	46
Sekcja E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	63	74	72
Sekcja F Budownictwo	3.686	3.895	3.801
Sekcja G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	11.432	11.703	11.297
Sekcja H Transport i gospodarka magazynowa	3.107	3.074	2.874
Sekcja I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	952	998	960
Sekcja J Informacja i komunikacja	1.057	1.222	1.253
Sekcja K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1.766	1.792	1.757
Sekcja L Działalność związana z obsługą rynku	1.225	1.305	1.394

nieruchomości			
Sekcja M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4.459	4.693	4.743
Sekcja N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1.009	1.083	1.087
Sekcja O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4	4	4
Sekcja P Edukacja	936	1039	1083
Sekcja Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2.926	3.179	3.304
Sekcja R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	665	687	667
Sekcje S i T Pozostała działalność usługowa. Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	2.895	3.013	3.015
Sekcja U Organizacje i zespoły eksterytorialne	3	3	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zaczerpniętych z Banku Danych Lokalnych.

2. Kapitał ludzki

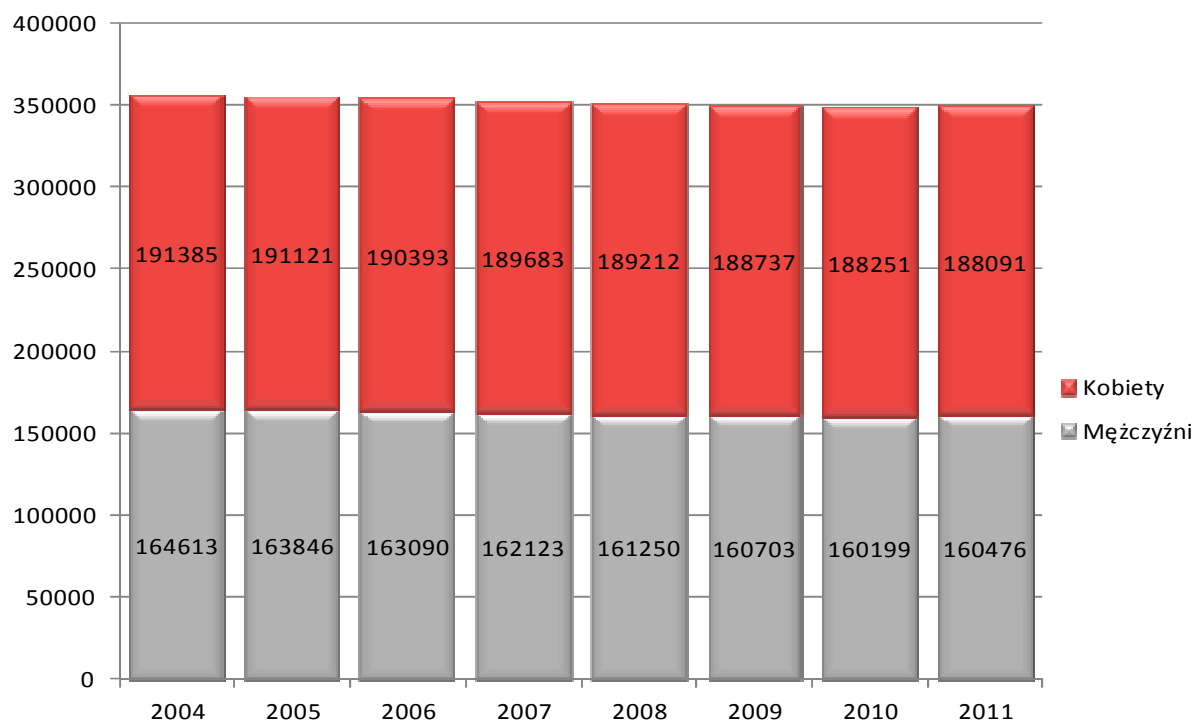
Liczba ludności ogółem w Lublinie w 2011 roku wynosiła 348.567 osób, w tym 188.091 kobiet. Poniższa tabela zawiera dane z lat 2004-2011. Odsetek kobiet mieszkających w Lublinie w latach 2008-2011 oscylował wokół 54%.

Tabela nr 9. Ludność ogółem zamieszkała na terenie miasta Lublin w latach 2004-2011.

Wyszczególnienie	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.
Ogółem	355.998	354.967	353.483	351.806	350.462	349.440	348.450	348.567
Mężczyźni	164.613	163.846	163.090	162.123	161.250	160.703	160.199	160.476
Kobiety	191.385	191.121	190.393	189.683	189.212	188.737	188.251	188.091

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zaczerpniętych z Banku Danych Lokalnych.

Wykres nr 3. Ludność ogółem zamieszkała na terenie miasta Lublin w latach 2004-2011.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zaczerpniętych z Banku Danych Lokalnych.

W mieście Lublin liczba osób w wieku przedprodukcyjnym z roku na rok malała. W 2010 roku wynosiła 56.410 osób, w tym 27.842 kobiety. Odsetek kobiet w wieku przedprodukcyjnym na przestrzeni analizowanego okresu wynosił 49,4%. Poniższa tabela zawiera dane z lat 2004-2010. Dane zamieszczone w tabeli posiadają również podział na płeć.

Tabela nr 10. Ludność w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej) wg płci na terenie miasta Lublin w latach 2004-2010.

Wyszczególnienie	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.
Ogółem	63.194	61.522	59.979	58.618	57.652	57.089	56.410
Mężczyźni	32.062	31.161	30.377	29.682	29.160	28.875	28.568
Kobiety	31.132	30.361	29.602	28.936	28.492	28.214	27.842

Brak danych z roku 2011

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zaczerpniętych z Banku Danych Lokalnych.

Liczba osób w wieku produkcyjnym w Lublinie o okresie 2004-2010 z roku na rok także malała. W 2010 roku wynosiła 229.132 osób, w tym 115.734 kobiety. Liczba kobiet w wieku produkcyjnym, podobnie jak liczba ogółem, od 2008 roku malała średnio o ok. 0,2 punktu procentowego i w 2010 roku wynosiła 50,5%. Poniższa tabela zawiera dane z lat 2004-2010. Dane zamieszczone w tabeli odzwierciedlają również podział ze względu na płeć.

Tabela nr 11. Ludność w wieku produkcyjnym wg płci na terenie miasta Lublin w latach 2004-2010.

Wyszczególnienie	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.
Ogółem	238.952	238.306	236.827	235.163	233.446	231.314	229.132
Mężczyźni	116.016	115.793	115.438	114.907	114.444	113.919	113.398
Kobiety	122.936	122.513	121.389	120.256	119.002	117.395	115.734

Brak danych z roku 2011

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zaczerpniętych z Banku Danych Lokalnych.

Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w Lublinie w latach 2004-2010 wykazała tendencję wzrostową. W 2010 roku wynosiła 62.908 osób, w tym 44.675 kobiet. Liczba kobiet w wieku poprodukcyjnym wzrastała od 2008 roku średnio o ok. 0,3 punktu procentowego i w 2010 roku wynosiła 71%. Poniższa tabela zawiera dane z lat 2004-2010.

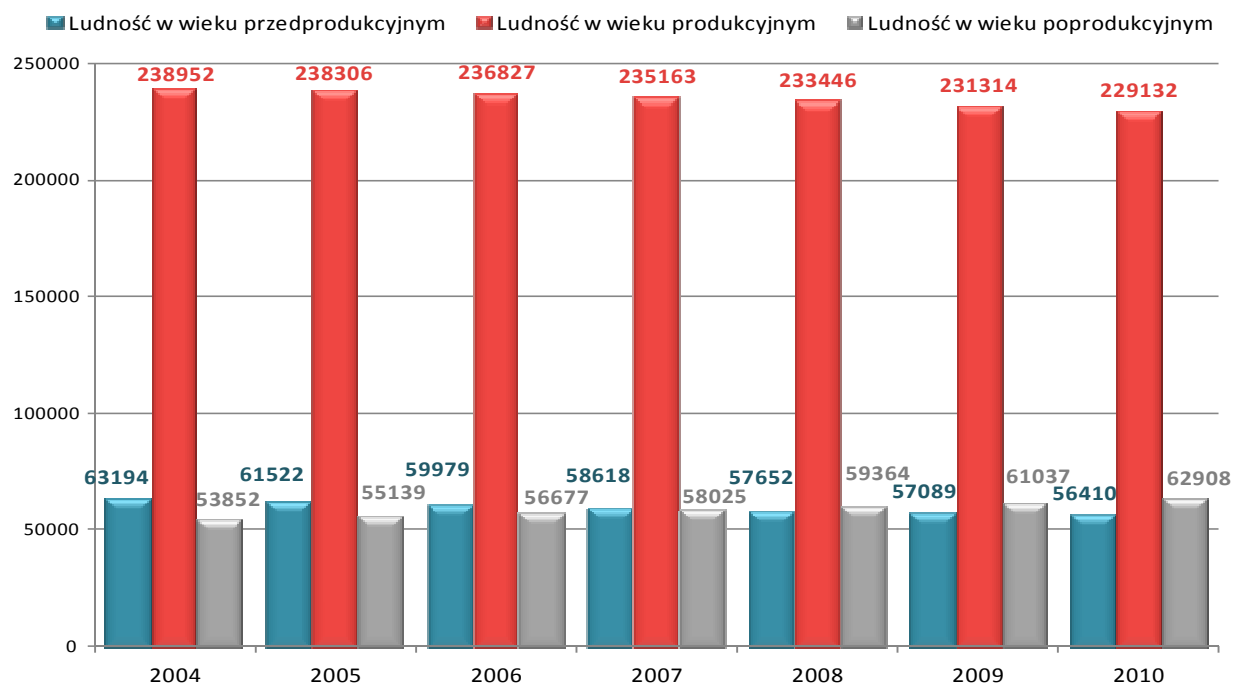
Tabela nr 12. Ludność w wieku poprodukcyjnym wg płci na terenie miasta Lublin w latach 2004-2010.

Wyszczególnienie	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.
Ogółem	53.852	55.139	56.677	58.025	59.364	61.037	62.908
Mężczyźni	16.535	16.892	17.275	17.534	17.646	17.909	18.233
Kobiety	37.317	38.247	39.402	40.491	41.718	43.128	44.675

Brak danych z roku 2011

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zaczerpniętych z Banku Danych Lokalnych.

Wykres nr 4. Ludność w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym wg płci w latach 2004-2010.

Brak danych z roku 2011

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zaczerpniętych z Banku Danych Lokalnych.

3. Struktura bezrobocia

3.1. Stopa bezrobocia w Lublinie (w województwie, w Polsce)

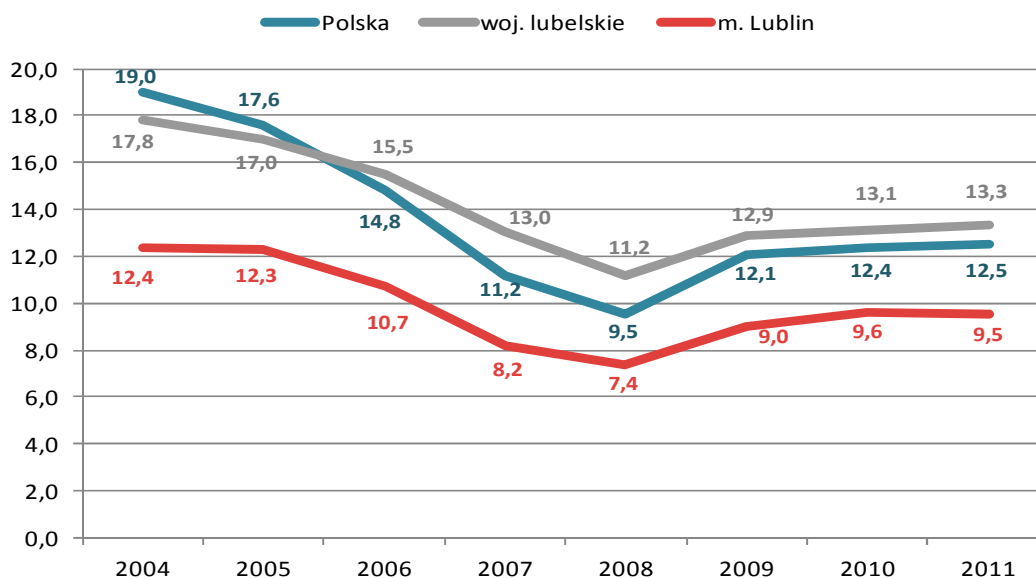
W Lublinie stopa bezrobocia na koniec 2011 roku wynosiła 9,5%, podczas gdy w Polsce 12,5%. W latach 2004-2008 zarówno w Polsce, w województwie lubelskim jak i mieście Lublin istniały warunki do zmniejszania się stopy bezrobocia. W związku z pogorszeniem się koniunktury gospodarczej nastąpił wzrost stopy bezrobocia w okresie od 2009 roku do 2011 roku. Największy spadek bezrobocia obserwowano w miesiącach letnich (II i III kwartał). Jak przedstawia wykres nr 5 stopa bezrobocia w województwie lubelskim jest wyższa od stopy bezrobocia krajowej.

Tabela nr 13. Stopa bezrobocia na koniec roku 2004-2011.

Wyszczególnienie	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.
Polska	19,0	17,6	14,8	11,2	9,5	12,1	12,4	12,5
woj. lubelskie	17,8	17,0	15,5	13,0	11,2	12,9	13,1	13,3
m. Lublin	12,4	12,3	10,7	8,2	7,4	9,0	9,6	9,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zaczerpniętych z GUS.

Wykres nr 5. Stopa bezrobocia na koniec roku 2004-2011.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zaczerpniętych z GUS.

3.2. Bezrobotni zarejestrowani w MUP w Lublinie

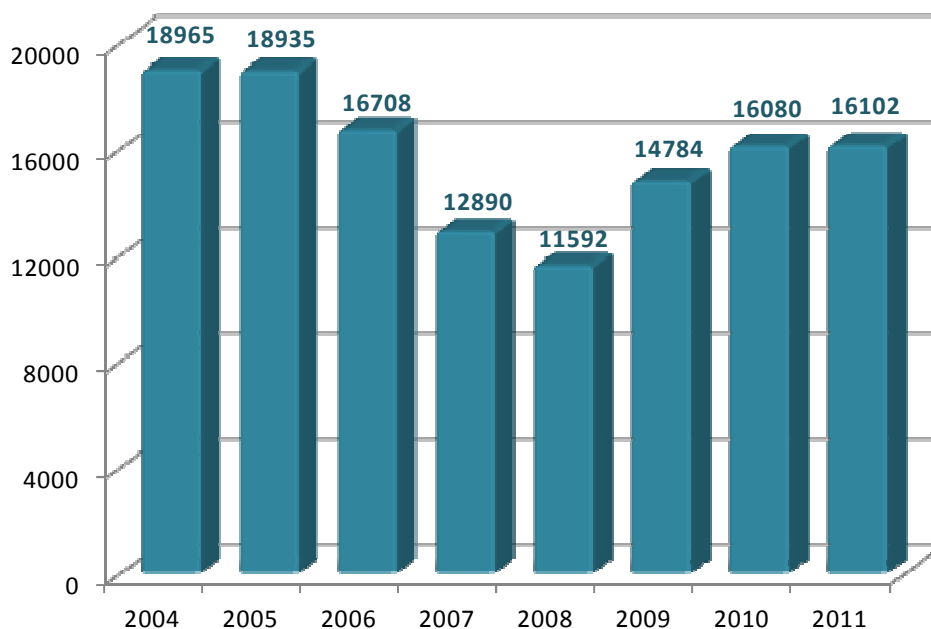
Od roku 2004 do 2008 zanotowano systematyczny spadek liczby bezrobotnych zarejestrowanych w MUP w Lublinie. Liczba osób bezrobotnych w tych latach zmalała z 18.965 osób w 2004 roku do 11.592 osób w 2008 roku. Począwszy od stycznia 2009 roku, liczba bezrobotnych w mieście Lublin zaczęła dynamicznie wzrastać.

Tabela nr 14. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w m. Lublin na koniec grudnia 2004-2011.

Wyszczególnienie	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.
Ogółem	18.965	18.935	16.708	12.890	11.592	14.784	16.080	16.102
Kobiety	9.895	10.040	9.093	6.941	6.231	7.358	8.096	8.286

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MUP w Lublinie.

Wykres nr 6. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w m. Lublin na koniec grudnia 2004-2011.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MUP w Lublinie.

II. Rozwój przedsiębiorczości ze środków FP na terenie miasta Lublin

2.1. Formy wsparcia przedsiębiorczości

Miejski Urząd Pracy w Lublin podejmuje inicjatywy wspierające rozwój przedsiębiorczości na terenie miasta Lublin w postaci udzielania pomocy osobom bezrobotnym w rozpoczęciu działalności gospodarczej, wspieranie przedsiębiorców w tworzeniu miejsc pracy dla osób bezrobotnych. MUP wspiera lokalnych przedsiębiorców dysponując środkami Funduszu Pracy. Wsparcie otrzymują:

(1) Przedsiębiorcy/pracodawcy poprzez:

- Refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia nowego stanowiska pracy,
- Prace interwencyjne.

(2) Osoby bezrobotne poprzez:

- Środki na podjęcie działalności gospodarczej.

Sytuacja na lokalnym rynku pracy zależy nie tylko od tego, czy i w jakiej skali powstają na nim nowe przedsiębiorstwa, ale także od możliwości rozwoju już tych istniejących. Pracodawcy czy przedsiębiorcy z roku na rok chętniej, mimo uciążliwej procedury ich pozyskiwania, korzystają ze środków publicznych zatrudniając osoby bezrobotne. Ukształtowana tendencja, jak wskazują dane lokalnego rynku pracy, utrzymuje się i ma szansę utrzymać się w najbliższej przyszłości. Szczególnie pokazał to okres programowania 2007-2013. W okresie tym funkcjonowało i nadal funkcjonuje dużo źródeł wsparcia rozwoju przedsiębiorczości.

Tworzenie, zakładanie własnej firmy poprzedzone jest planami oraz podjęciem aktywnych działań w tym kierunku. Dla części osób założenie własnej firmy stanowi wielką szansę na samozatrudnienie, a tym samym czerpanie większych zysków od pracy etatowej. Osoby bezrobotne mając swobodę wyboru uważają, że założenie firmy byłoby dla nich dobrym rozwiązaniem. Intencje podjęcia owego działania, jak również posiadania planów w tym kierunku są możliwe tylko dla nielicznych osób bezrobotnych mających cechy przedsiębiorczych i jednocześnie zdeterminowanych w dążeniu do realizacji pomysłu na przedsięwzięcie gospodarcze. W przypadku tych osób środki Funduszu Pracy czy Europejskiego Funduszu Społecznego są sposobem na realizację planów założenia własnej firmy. Od **2004** roku MUP podpisał 4.102 umowy wspierające rozwój przedsiębiorczości na terenie miasta Lublin w tym środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej otrzymało 2.698 osób, którzy zostali zobligowani do jej prowadzenia przez 12 m-cy.

Jednocześnie pomoc osobom bezrobotnym podejmującym działalność gospodarczą w 2004 roku udzielana była w dwóch formach:

- do 31.05.2004 roku w postaci preferencyjnych pożyczek udzielonych 10 bezrobotnym na łączną kwotę 218.000zł,

- po 01.06.2004 roku w postaci bezzwrotnych środków przyznawanych na ten cel, które przyznano 55 osobom bezrobotnym. Ogólna wartość przyznanej pomocy na rozwój przedsiębiorczości wynosiła 555.300zł,

Dużym wyzwaniem dla MUP była aktywizacja osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Przy czym problem nie leżał po stronie osób oczekujących wsparcia, a wynikał z umiarkowanego zainteresowania pracodawców tą kategorią osób bezrobotnych. Stąd też w celu promocji beneficjentów urzędu skierowano do lokalnych przedsiębiorców atrakcyjną z finansowego punktu widzenia ofertę współpracy w ramach prac interwencyjnych 6-cio, 12-sto miesięcznych z możliwością uzyskania dodatkowej jednorazowej refundacji w przypadku utrzymania miejsca pracy przez dłuższy okres, lub 24-miesięcznych połączonych z sfinansowaniem wyposażenia stanowisk pracy.

W **2005** roku zawarto 404 umowy (z tego 167 o prace interwencyjne, 48 o doposażenie stanowiska pracy, 189 o jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej). W ramach lokalnego programu *Lubelscy 50-letni* 306 osób objęto programem prac interwencyjnych, z czego 19 osób, w wieku powyżej 50 lat. W 2005 roku 290 osób bezrobotnych zgłosiło w tutejszym Urzędzie chęć samozatrudnienia, z czego 189 osobom przyznano na ten cel jednorazowe środki z Funduszu Pracy lub Europejskiego Funduszu Społecznego, co oznacza, iż w 2005 roku powstało 189 nowych podmiotów gospodarczych. Dodatkowym wsparciem dla tych osób była możliwość otrzymania zwrotu kosztów doradztwa, konsultacji i porad prawnych, z jakich skorzystali w związku z podejmowaną działalnością gospodarczą. Wspomaganie pracodawców w tworzeniu nowych miejsc pracy wiązało się z pomocą finansową przeznaczoną na wyposażenie lub doposażenie stanowisk pracy dla skierowanych przez MUP osób bezrobotnych. W wyniku 48 umów o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia utworzono 78 stanowisk pracy, na których zatrudnienie znalazło 109 osób.

W **2006** roku podpisano 330 umów (z tego 93 o prace interwencyjne, 52 o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, 185 o jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej). W 2006 roku 52 umowy o refundację kosztów dały możliwość stworzenia 65 miejsc pracy.

W wyniku złożenia wniosków o przyznanie dodatkowych środków Funduszu Pracy z rezerwy Ministra, MUP w Lublinie otrzymał decyzje finansowe Ministra Pracy i Polityki Społecznej na łączną kwotę: 2.064.100 zł.

W **2007** roku zawarto 498 umów (z tego 135 o prace interwencyjne, 90 o doposażenie stanowiska pracy, 273 o jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej),

Od 01.08.2007r. MUP realizował 2 programy.

Pierwszy Program *Inwestycje w kwalifikacje deficytowe na rynku prac* finansowany z rezerwy Funduszu Pracy pozostającej do dyspozycji Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Cel ogólny projektu to umożliwienie wejścia na rynek pracy osób pozostających w trudnej sytuacji na rynku pracy z terenu miasta Lublina poprzez ich aktywizację zawodową. Działania realizowane w ramach projektu: poradnictwo zawodowe, szkolenia dostosowane do indywidualnych potrzeb uczestników, przyznanie jednorazowych dotacji na podjęcie działalności gospodarczej. Uczestnikami były osoby bezrobotne do 25 roku życia, długotrwale bezrobotni, bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych, osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia, osoby bezrobotne samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia oraz niepełnosprawni. Łącznie programem zostało objętych 20 osób. Całkowity koszt programu: 310.000zł.

Drugi program to *Praca dla Młodych - Dobry Start* finansowany z rezerwy Funduszu Pracy pozostającej do dyspozycji Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Całkowity koszt projektu: 116.130 zł.

W **2008** roku zawarto 642 umowy (z tego 115 umów dotyczyło prac interwencyjnych, 116 umów o doposażenie stanowiska pracy, 411 umów o jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej).

W 2008 roku MUP otrzymał czterokrotnie dodatkowe środki Funduszu Pracy z rezerwy ministra - na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. Trzykrotnie środki z rezerwy dotyczyły przedsiębiorczości. W wyniku tych działań MUP w Lublinie otrzymał decyzje finansowe Ministra Pracy i Polityki Społecznej na łączną kwotę: 4.852.400 zł, z tego na przedsiębiorczość 3.110.000zł.

W **2009** roku podpisano 777 umów (z tego 90 umów dotyczyło prac interwencyjnych, 72 umowy doposażenia stanowiska pracy, 615 umów o jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej).

Rok 2009 był najbardziej obfitym rokiem w dodatkowe środki z rezerwy ministra. Urząd otrzymywał, aż 5 Decyzji Ministra Finansów na realizację 8 programów.

Program *Kapitał dla przedsiębiorczych* związany był z rozwojem małej i średniej przedsiębiorczości. W ramach programu 11 osób bezrobotnych otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej oraz 10 osób bezrobotnych zostało skierowanych w ramach wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy. Wartość programu: 378.800 zł.

Program *Akademia aktywności 45/50 plus* zwiększający aktywność zawodową osób w wieku powyżej 45 roku życia. Celem programu była aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w wieku powyżej 45 roku życia. W ramach programu 40 osób ukończyło szkolenia oraz 24 osoby otrzymały jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. Wartość programu: 684.400 zł.

Program Nowe umiejętności – nowe możliwości zwiększający aktywność zawodową osób do 30 roku życia. Celem programu była aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w wieku do 30 lat. W ramach programu 6 osób otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. Wartość programu: 712.400 zł.

Program *Zielone światło dla kreatywnych* związany był z rozwojem małej i średniej przedsiębiorczości. Celem programu była aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych zarejestrowanych w Miejskim Urzędzie Pracy w Lublinie. W ramach programu 70 osób bezrobotnych otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej oraz 30 osób bezrobotnych zostało skierowanych w ramach wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy. Wartość programu: 1.800.000 zł.

Następnym programem był Program finansowany z rezerwy ministra mający na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych zarejestrowanych w MUP w Lublinie. W ramach programu 20 osób bezrobotnych zostało skierowanych na szkolenia, 121 osób otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej oraz 10 osób podjęło zatrudnienie w ramach wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy. Wartość programu: 2.428.500 zł.

W ramach kolejnego programu finansowanego z kolejnej rezerwy ministra mającego na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych zarejestrowanych w MUP w Lublinie. Oprócz 50 osób bezrobotnych, którzy zdobyli doświadczenie zawodowe uzyskane w ramach odbywania stażu u pracodawcy, 30 osób otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej oraz 10 osób podjęło zatrudnienie w ramach wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy. Wartość programu: 835.000 zł.

W 2010 roku zawarto 1.042 umowy (z tego 128 umów o prace interwencyjne, 131 o doposażenie stanowiska pracy, 783 umowy dotyczyły jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej).

W 2010 roku MUP otrzymał trzykrotnie dodatkowe środki Funduszu Pracy z rezerwy ministra - na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, z tego przedsiębiorczość dotyczyła jednego programu pn. *Przedsiębiorczość dla każdego* realizowanego na rzecz promocji zatrudnienia i łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej dla osób korzystających ze środków na rozwój małej i średniej przedsiębiorczości. Celem programu była aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych zarejestrowanych w Miejskim Urzędzie Pracy w Lublinie poprzez przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej lub wyposażenie/doposażenie stanowiska pracy dla skierowanych bezrobotnych. W ramach programu 310 osób otrzymało środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz 66 pracodawców otrzymało refundację doposażenia miejsc pracy. Wydatkowano łącznie 2.289.700zł: z tego środki na działalność

gospodarczą w kwocie 1.903.200zł oraz środki na wyposażenie i doposażenie stanowiska pracy w kwocie 386.500zł.

W **2011** roku zawarto 235 umów (z tego 20 o prace interwencyjne, 28 o doposażenie stanowiska pracy, 187 o dotyczyło jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej).

Tabela nr 16. Formy wsparcia lokalnej przedsiębiorczości w latach 2004-2011.

Wyszczególnienie		2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	Liczba wniosków	bd	290	516	443	613	1002	1126	478
	Liczba umów	10 - pożyczki ⁽¹⁾ Po 1.VI.2004 udzielono 55 dotacji	189	185	273	411	615	783	187
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	Liczba wniosków	bd	87	113	177	228	160	238	121
	Liczba umów	2 (5 osób)	48 (78 stanowisk) zatrudnienie dla 109 osób	52 (65 miejsc pracy)	90 114 miejsc pracy)	116 (154 miejsc pracy)	72 (81 miejsc pracy)	131 (146 miejsc pracy)	28 (28 miejsc pracy)
Prace interwencyjne	Liczba wniosków	bd	226	178	207	136	133	187	43
	Liczba umów	Zawarto 117 ostatecznie zrealizowano 111 umów (383 osoby bezrobotne)	167 (306 miejsc pracy)	93	135	115 (143 miejsc pracy)	90 (99 miejsc pracy)	128 (146 miejsc pracy)	20 (21 miejsc pracy)

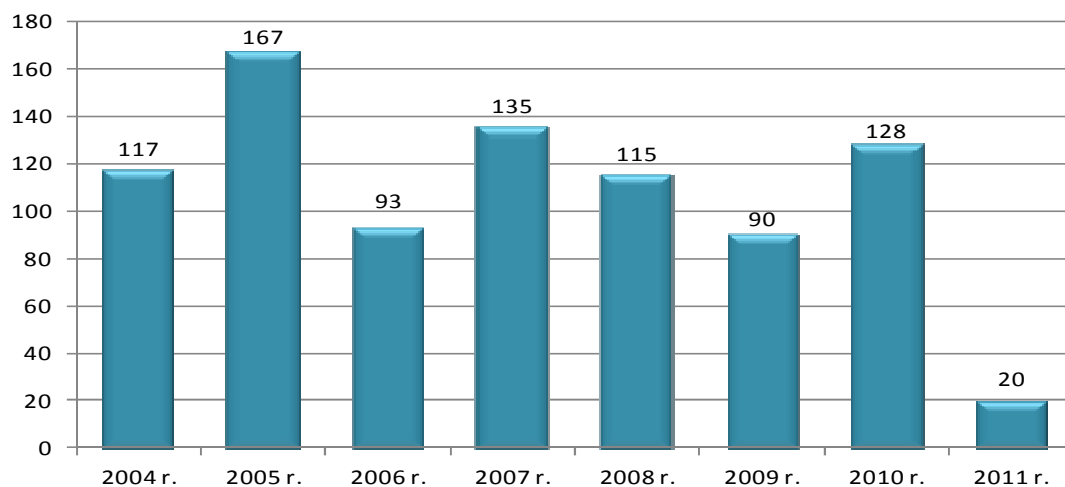
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MUP w Lublinie.

⁽¹⁾ Pożyczki dla bezrobotnych i osób uprawnionych

2.1.1. Prace interwencyjne

Na przestrzeni analizowanego okresu największe zainteresowanie pracodawców organizacją prac interwencyjnych było w 2005 roku. Świadczy o tym liczba wniosków (226) jakie wpłynęły do MUP. Umowy zawarto ze 167 pracodawcami, którym zrefundowano koszty zatrudnienia bezrobotnych dla 306 miejsc pracy.

Wykres nr 6. Prace interwencyjne – zawarte umowy.

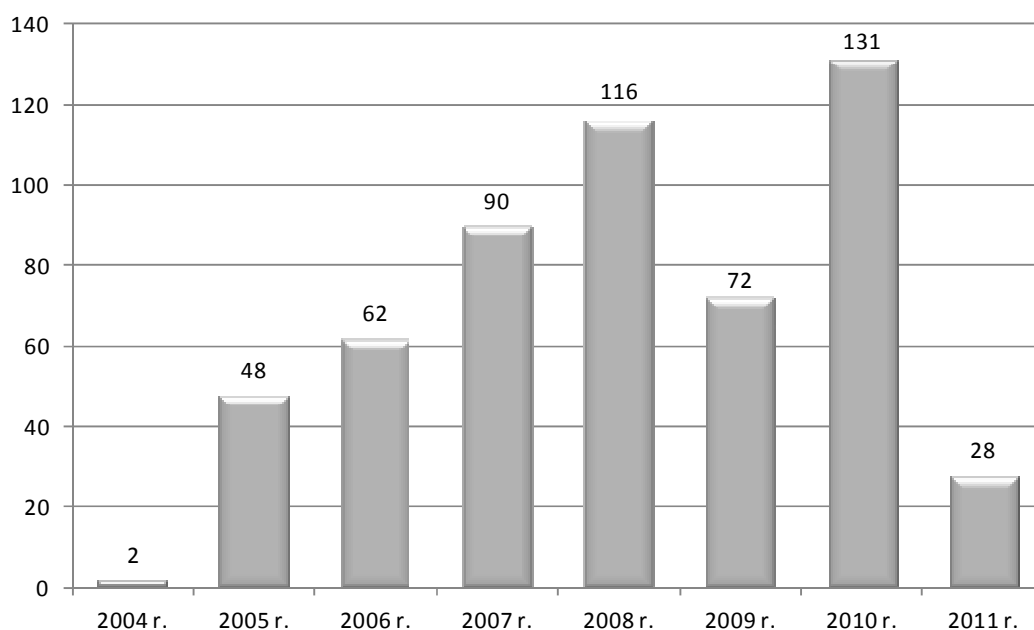

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MUP w Lublinie.

2.1.2 Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

W analizowanym okresie najwięcej tj. 238 wniosków o wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy od pracodawców wpłynęło do MUP w 2010 roku. Umowy zawarto ze 131 pracodawcami, którzy utworzyli 146 miejsc pracy dla bezrobotnych.

Wykres nr 7. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy – zawarte umowy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MUP w Lublinie.

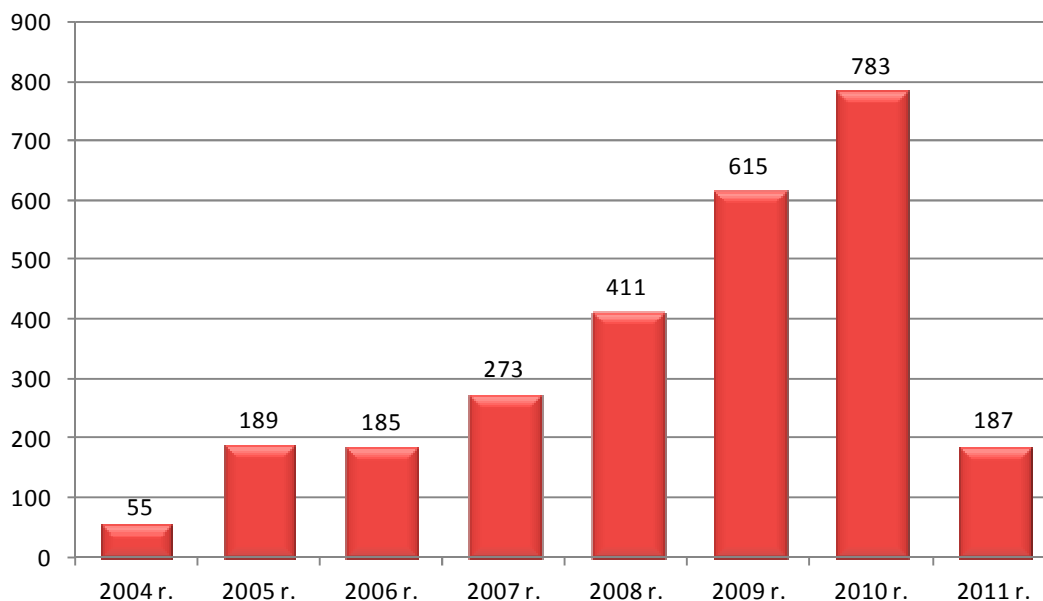
2.1.3. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej

Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej mają znaczenie nie tylko dla poziomu zatrudnienia, ale i rozwoju lokalnej przedsiębiorczości. Jest to forma mająca duży wpływ na konkurencyjność lokalnej przedsiębiorczości. Działalność gospodarcza podejmowana przez osoby bezrobotne jest rozpoczynana po zbadaniu oczekiwań rynku oraz sprawdzeniu konkurencyjności w danej branży. Jest to duże wyzwanie, które stawiają sobie przyszli przedsiębiorcy. Doświadczenie związane z byciem przedsiębiorcą wpływa na wzrost samooceny i wiary we własne siły, które powodują, że wzrasta kondycja psychiczna osoby poszukującej pracy na obecnym rynku pracy.

W latach 2004 – 2010 liczba składanych wniosków, jak i liczba zawieranych umów z roku na rok wzrastała. Najwięcej wniosków złożono w 2010 roku. W tym okresie rozpatrzono 1.126 wniosków o przyznanie jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, podpisano 783 umowy z osobami bezrobotnymi w tym 374 były to umowy finansowane z Funduszu Pracy a 409 umów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (53 sfinansowane z projektu „Unia Przedsiębiorczy”).

W latach wcześniejszych analizowanego okresu liczba wniosków i liczba zawartych umów była nieco mniejsza. Powyższe informacje odzwierciedla wykres nr 8.

Wykres nr 8. Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej – zawarte umowy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MUP w Lublinie.

2.2. Środki publiczne wydatkowane w okresie 2004 - 2011

Nakłady inwestycyjne są kluczowe dla wzrostu produktu oraz zatrudnienia. Powstawanie nowych przedsiębiorstw wiąże się z kreacją nowych miejsc pracy. Z drugiej strony aktywność ta wymaga znacznych nakładów inwestycyjnych związanych zarówno z fizycznym utworzeniem przedsiębiorstwa, jak również z nakładami związanymi z zatrudnieniem pracowników i ponoszeniu związanych z tym nakładów kosztów jeszcze przed rozpoczęciem pełni działalności. Odpowiedni poziom nakładów jest również niezbędny w przypadku zwiększania poziomu zatrudnienia w istniejących już przedsiębiorstwach. Wzrost zatrudnienia i tworzenie nowych miejsc pracy wymaga odpowiedniego poziomu infrastruktury do funkcjonowania przedsiębiorstwa oraz zapewnienia odpowiedniej, jakości siły roboczej. Planowane inwestycje mają istotne znaczenie dla tworzenia miejsc pracy na lokalnym rynku pracy.

Fundusz Pracy jest głównym źródłem finansowania wydatków związanych z realizacją aktywnych programów na rzecz przeciwdziałania bezrobociu. MUP w Lublinie wspiera lokalną przedsiębiorczość dysponując środkami Funduszu Pracy (FP) oraz Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Wsparcie otrzymują przedsiębiorcy oraz pracodawcy przez *refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia nowego stanowiska pracy* oraz *prace interwencyjne*, natomiast osoby bezrobotne poprzez *jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej*. Szczegółowe dane co do kwot wydatkowanych na poszczególne instrumenty rynku pracy przedstawia tabela nr 17.

Tabela nr 17. Środki wydane na przedsiębiorczość w latach 2004-2011.

Nazwa formy aktywizacji zawodowej		2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	Wydatek ogółem	pożyczki 218.000 ⁽¹⁾ dotacje 555.300	2.097.100	2.186.200	3.280.200	5.716.600	10.829.900	13.448.500	3.087.700
	Koszt jednostkowy	10.096,36	11.095,76	11.817,29	12.015,38	13.325,40	17.411,40	17.175,60	16.511,29
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	Wydatek ogółem	27.239	560.700	748.400	1.331.800	2.070.900	1.174.500	2.124.800	288.300
	Koszt jednostkowy	5.447,80	7.188,46	9.355,00	11.682,45	13.447,40	14.500,00	14.755,50	10.295,64
Prace interwencyjne	Wydatek ogółem	829.000	800.100	928.900	915.300	1.254.600	917.700	955.100	845.400
	Koszt jednostkowy	2.164,49	2.614,70	3.453,20	2.915,00	4.034,08	4.412,00	5.000,50	5.673,74
Wydatek ogółem		1.602.300	3.457.900	3.863.500	2.247.100	3.325.500	12.922.100	15.573.300	4.221.400

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MUP w Lublinie.

⁽¹⁾Pożyczki dla bezrobotnych i osób uprawnionych

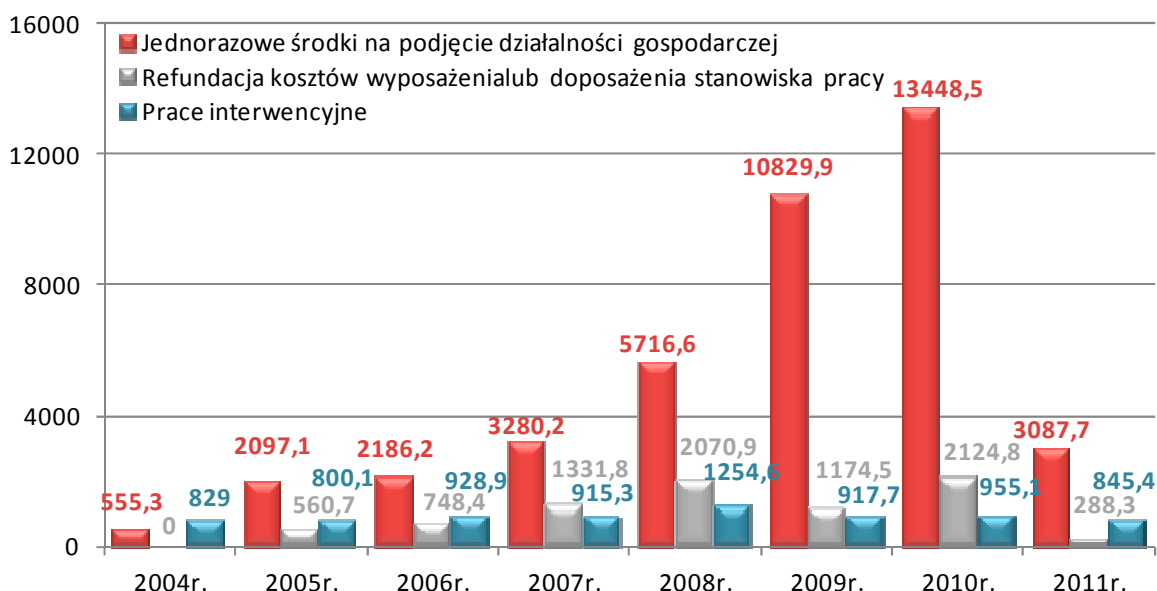
W Miejskim Urzędzie Pracy w Lublinie zarówno kwoty wydatkowane jak i liczba osób bezrobotnych zainteresowanych podjęciem działalności gospodarczej z roku na rok wzrastała, co pokazują dane statystyczne zawarte w Tabeli nr 16 oraz Tabeli nr 20. Łączna pula środków wydatkowana na ten cel wynosiła w 2004 roku 555.300zł, w 2005 roku 2.097.100zł, w 2006 roku 2.186.200zł, w 2007 roku 3.280.200 zł, w 2008 roku 5.716.600zł, w 2009 roku 10.829.900zł, a w 2010 roku 13.448.500zł, w 2011 roku 4.221.400zł. Dzięki takiej formie alokacji środków publicznych m.in. na zadanie pod nazwą jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej zyska nie tylko osoba bezrobotna, ale również lokalny rynek pracy i gospodarka.

Analizując wydatki poniesione na poszczególne formy aktywizacji zawodowej należy dostrzec jednoznaczny wynik – najbardziej efektywnym zatrudnieniowo tj. 100% instrumentem rynku pracy są jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. Można wnioskować, iż wspieranie rozwoju przedsiębiorczości ze środków Funduszu Pracy jest konieczne albowiem służy lokalnej gospodarce. Ponadto instrument ten daje możliwość najbardziej efektywnego gospodarowania środkami FP i innymi środkami publicznymi będącymi w dyspozycji publicznych służb zatrudnienia. Zdecydowanie inna sytuacja kształtuje się w odniesieniu do organizacji prac interwencyjnych i refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy. Z tych form korzystają głównie przedsiębiorcy, dla których te instrumenty rynku pracy stanowią element pomocy publicznej. Wsparcie traktowane jako pomoc publiczna zmienia na korzyść efektywność tych instrumentów. W odniesieniu do prac interwencyjnych i miejsc pracy objętych

refundacją kosztów wyposażenia doposażenia stanowiska pracy osiągnięto prawie 100% zapewnienie miejsc pracy.

W analizowanym okresie dominującą formą, cieszącą się dużym zainteresowaniem (świadczy o tym liczba wniosków jakie wpłynęły do MUP) aktywizacji osób bezrobotnych było samozatrudnienie (jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej).

Wykres nr 9. Środki (w tys. zł) wydane na przedsiębiorczość w latach 2008-2011.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MUP w Lublinie.

2.3. Środki na podjęcie działalności gospodarczej w podziale PKD

Przedsiębiorcy dokonując rejestracji działalności gospodarczej określają przedmiot działalności zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności. Z początkiem 2008 roku nastąpiła zmiana Polskiej Klasyfikacji Działalności. Stąd też nie do końca można porównywać sekcje i działy PKD z poszczególnych lat analizowanego okresu. W nowej klasyfikacji w niektórych sekcjach dokonano agregacji, a w innych rozdziału. Generalnie należy dostrzec, że nowa PKD zawiera więcej sekcji i kończy się na literze „U” gdy poprzednia kończyła się na literze „Q”.

Tabela nr 18. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej wg sekcji i działów PKD (PKD z 2004 r.)

Wyszczególnienie	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.
Sekcja A. Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	0	0	1	1
Sekcja B. Rybactwo	0	0	0	0
Sekcja C. Górnictwo	1	9	0	0
Sekcja D. Przetwórstwo przemysłowe	0	4	14	26
Sekcja E. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	2	5	0	0
Sekcja F. Budownictwo	18	74	20	36

Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	5	6	50	52
Sekcja H. Hotele i restauracje	3	4	1	8
Sekcja I. Transport, gospodarka magazynowa i łączność	2	5	1	0
Sekcja J. Pośrednictwo finansowe	5	10	7	10
Sekcja K. Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	2	4	27	39
Sekcja L. Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	3	7	0	0
Sekcja M. Edukacja	2	6	2	9
Sekcja N. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	12	54	2	3
Sekcja O. Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	0	1	60	89
Sekcja Q. Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0
OGÓŁEM	55	189	185	273

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MUP w Lublinie

Tabela nr 19. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej wg sekcji i działów PKD (PKD z 2007 r. oraz PKD z 2004 r.)

2009 r.			
PKD z 2007 r.		PKD z 2004 r.	
Sekcja A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1	Sekcja A. Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	0
Sekcja B. Górnictwo i wydobywanie	0	Sekcja B. Rybactwo	0
Sekcja C. Przetwórstwo przemysłowe	52	Sekcja C. Górnictwo	0
Sekcja D. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	Sekcja D. Przetwórstwo przemysłowe	3
Sekcja E. Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0	Sekcja E. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	0
Sekcja F. Budownictwo	103	Sekcja F. Budownictwo	2
Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	127	Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	4
Sekcja H. Transport i gospodarka magazynowa	28	Sekcja H. Hotele i restauracje	3
Sekcja I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	19	Sekcja I. Transport, gospodarka magazynowa i łączność	1
Sekcja J. Informacja i komunikacja	23	Sekcja J. Pośrednictwo finansowe	1
Sekcja K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	22	Sekcja K. Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	2
Sekcja L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0	Sekcja L. Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	0

Sekcja M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	88	Sekcja M. Edukacja	1
Sekcja N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	21	Sekcja N. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	0
Sekcja O. Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	0	Sekcja O. Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	4
Sekcja P. Edukacja	39	Sekcja Q. Organizacje i zespoły eksterytorialne	0
Sekcja Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	0	OGÓŁEM	21
Sekcja R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	17		
Sekcja S. Pozostała działalność usługowa	54		
Sekcja T. Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0		
Sekcja U. Organizacje i zespoły eksterytorialne	0		
OGÓŁEM	594		
OGÓŁEM 615			

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MUP w Lublinie

Tabela nr 20. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej wg sekcji i działów PKD (PKD z 2007 r.)

Wyszczególnienie	2008 r.	2010 r.	2011 r.
Sekcja A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0	4	0
Sekcja B. Górnictwo i wydobywanie	0	0	0
Sekcja C. Przetwórstwo przemysłowe	44	64	16
Sekcja D. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0	0
Sekcja E. Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0	0	0
Sekcja F. Budownictwo	93	155	15
Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	84	179	47
Sekcja H. Transport i gospodarka magazynowa	12	17	2
Sekcja I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	8	21	3
Sekcja J. Informacja i komunikacja	24	41	13
Sekcja K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	13	19	4
Sekcja L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1	5	1
Sekcja M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	60	139	45
Sekcja N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	11	25	10

Sekcja O. Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	0	0	0
Sekcja P. Edukacja	11	26	6
Sekcja Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3	13	3
Sekcja R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	14	20	3
Sekcja S. Pozostała działalność usługowa	33	55	19
Sekcja T. Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0	0
Sekcja U. Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0
OGÓŁEM	411	783	187

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MUP w Lublinie

III. Wnioski

Z tworzeniem nowych miejsc pracy nierozzerwalnie wiążą się nakłady inwestycyjne związane z zakładaniem i rozwijaniem działalności gospodarczej. Mimo względnie niskich kosztów zatrudnienia na Lubelszczyźnie występuje niski wskaźnik przedsiębiorczości. Mała liczba w niektórych latach analizowanego okresu wśród nowopowstających przedsiębiorstw oraz związana z tym niska liczba nowo tworzonych miejsc pracy powiązana była z niskimi nakładami inwestycyjnymi występującymi w regionie jak i w mieście.

Skuteczność instrumentów aktywnej polityki rynku pracy, takich jak: prace interwencyjne, refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, ma duże znaczenie głównie dla bezrobotnych, w tym ustawowo uznanych za osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Efektywność tych instrumentów zależy głównie od współpracy wszystkich, którzy uczestniczą w aktywizacji. Główną rolę na lokalnym rynku pracy odgrywają pracodawcy oraz przedsiębiorcy. Wykonując zadanie określone ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, Miejski Urząd Pracy w Lublinie wydatkował środki Funduszu Pracy:

- W 2004 roku w kwocie 1.384.300 zł na rozwój lokalnej przedsiębiorczości. W ramach tej kwoty do 31.05.2004 roku w postaci preferencyjnych pożyczek udzielonych 10 bezrobotnym na łączną kwotę 218.000zł. W połowie roku 2004 (po dniu 01.06.2004 roku) pożyczki zostały zastąpione bezzwrotnymi środkami na działalność gospodarczą. Bezzwrotne środki przyznawane na ten cel, otrzymało 55 osób bezrobotnych. Ogólna wartość przyznanej pomocy na rozwój przedsiębiorczości wynosiła 555.300 zł. oraz dokonano zwrotu kosztów doradztwa i konsultacji w kwocie 11.458zł.
- W 2005 roku w kwocie 3.457.900 zł na rozwój lokalnej przedsiębiorczości. W ramach tej kwoty 306 osób objęto programem prac interwencyjnych, 290 osób bezrobotnych zgłosiło w tutejszym Urzędzie chęć samozatrudnienia z czego, 189 osobom przyznano na ten cel jednorazowe środki z Funduszu Pracy lub Europejskiego Funduszu Społecznego, co oznacza iż w 2005 roku powstało 189 nowych podmiotów gospodarczych. W wyniku 48 umów o refundację kosztów wyposażenia i doposażenia utworzono 78 stanowisk pracy, natomiast zatrudnienie znalazło 109 osób (w tym na miejscach utworzonych z poprzedniego roku).
- W 2006 roku w kwocie 3.863.500 zł na rozwój lokalnej przedsiębiorczości. W ramach tej kwoty 93 osoby podjęły prace interwencyjne, z 52 umów o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy utworzono 65 stanowisk pracy, 185 osób rozpoczęło działalności gospodarczą.
- W 2007 roku w kwocie 5.527.300 zł na rozwój lokalnej przedsiębiorczości. W ramach tej kwoty prace interwencyjne rozpoczęło 135 osób, utworzono 114 miejsc pracy w ramach 90 umów o doposażenie stanowiska pracy, 273 osoby otrzymały jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.

- W 2008 r. w kwocie 9.042.100 zł. na rozwój lokalnej przedsiębiorczości. W ramach tej kwoty 143 osoby objęto programem prac interwencyjnych (w ramach 115 umów), 411 osób bezrobotnych zgłosiło chęć samo zatrudnienia, 154 miejsca pracy w ramach 116 umów o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.
- W 2009 r. w kwocie 12.922.100 zł. W ramach tej kwoty 615 osób otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, 99 osób podjęło prace interwencyjne, wyniku 72 umów o refundację kosztów wyposażenia i doposażenia utworzono 81 stanowisk pracy.
- W 2010 r. w kwocie 16.528.400 zł. W ramach tej kwoty 146 osób zatrudniono na pracach interwencyjnych, utworzono 146 miejsc na 131 umowach o doposażenie stanowiska pracy, 783 osoby otrzymały jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej).
- W 2011 roku w kwocie 4.221.400zł. W ramach tej kwoty 187 osobom przyznano jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, utworzono 78 stanowisk pracy (refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy), natomiast zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych znalazło 21 osób.

W 2008 roku zostało sporządzone opracowanie *Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości – kierunki alokacji Funduszu Pracy – Informacja za okres 2007 - I półrocze 2008 r.*, gdzie został opisany podział i przeznaczenie środków FP w podziale na działy PKD. W czerwcu 2009 roku zostało sporządzone inne opracowanie pn. *Efekty wspierania rozwoju przedsiębiorczości firmy powstałe w 2007 roku i ich dalsze losy*. W powyższym opracowaniu wskazano wynik końcowy oznaczający, iż po upływie 12 miesięcy lub powyżej 24 miesięcy od rozpoczęcia działalności gospodarczej przy udziale środków publicznych 85% przedsiębiorców nadal funkcjonuje na rynku. Aby zapewnić ciągłość informacji o alokacji środków FP w grudniu 2011 roku opracowano dokument opisujący kierunki przeznaczenia środków wykorzystane przez osoby bezrobotne od I półrocza 2008r. Natomiast dalsze losy przedsiębiorczości badane są od II półrocza 2008 roku do I półrocza 2010 roku. Powyższe wynika z faktu, iż z końcem czerwca 2011 roku upłynęło wymagane ustawą 12 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej.

Robiąc bilans opracowania w oparciu o posiadane dane należy stwierdzić, że w okresie II półrocza 2008 roku 46,1%, w 2009 roku 58,7%, w I półroczu 2010 roku 83,8% firm założonych dzięki dotacji istnieje dłużej niż 12 miesięcy. Firmy po takim okresie zyskują dość stabilną sytuację i funkcjonują nadal na rynku. Firmy te są już dla właścicieli solidnym trzonem samozatrudnienia. Powyższe ustalenia pozwalają stwierdzić, że jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej są efektywnym instrumentem, wnoszącym na rynek innowacyjność, przedsiębiorczość.

Przedsiębiorcy nadal funkcjonujący na lubelskim rynku po upływie 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności:

- dla bezrobotnych podpisujących umowę w II półroczu 2008 roku jest to okres po II półroczu 2009 r. Największa liczba przedsiębiorców pozostających nadal w rejestrze REGON zakwalifikowana była do sekcji *M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna* 20,2% (25 osób), sekcji *G Handel*

hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych 16,9% (21 osób); sekcji F Budownictwo 16,2% (20 osób).

- dla bezrobotnych podpisujących umowę w 2009 roku jest to okres po 2010 roku. Największa liczba przedsiębiorców pozostających nadal w rejestrze REGON zakwalifikowana była do sekcji *G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych 16,7% (56 osób)*, sekcji *F Budownictwo 16,1% (54 osoby)*, sekcji *M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna 15,2% (51 osób)*, sekcji *S Pozostałej działalności gospodarczej 12,5% (42 osoby)*.

- dla bezrobotnych podpisujących umowę w I półroczu 2010 roku jest to okres po I półroczu 2011 roku. Największa liczba przedsiębiorców pozostających nadal w rejestrze REGON zakwalifikowana była do sekcji *F Budownictwo 22,6% (63 osoby)*, sekcji *G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych 21,5% (60 osób)*, sekcji *M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna 17,6% (49 osób)*,

Wśród osób bezrobotnych, które w II półroczu 2008r otrzymały środki publiczne, po upływie wymaganych 12 miesięcy oraz kolejnych okresów, aktualnie jej prowadzenie zakończyło 53,9% (z tego 25,3% zawiesiło działalność gospodarczą, natomiast 28,6% dokonało wykreślenia z ewidencji działalności gospodarczej).

W 2009 roku - 41,3% ogółu podmiotów gospodarczych zakończyło działalność gospodarczą (tj. 21,5% to zawieszenia działalności gospodarczej, a 19,8% to wykreślenia z ewidencji działalności gospodarczej). W I półroczu 2010 roku – aktualnie 16,2% ogółem podmiotów gospodarczych zakończyło działalność gospodarczą (tj. 9,9% zawieszeń działalności gospodarczej, 6,3% wykreśleń z ewidencji działalności gospodarczej).

Samozatrudnienie staje się współcześnie jedną z popularniejszych form zatrudnienia, mimo iż decyzja o założeniu firmy pociąga za sobą ryzyko określonych zobowiązań i konsekwencji finansowych. Nie może to być działanie nieprzemyślane, bez przygotowania merytorycznego i wiedzy na temat funkcjonowania rynku. Wsparcie finansowe w postaci udzielenia bezrobotnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej ułatwia osiągnięcie biznesowego sukcesu.

Instrument ten daje możliwość najbardziej efektywnego gospodarowania środkami FP i innymi środkami publicznymi będącymi w dyspozycji publicznych służb zatrudnienia.

Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości ze środków Funduszu Pracy jest konieczne albowiem służy lokalnej gospodarce.

Z up. Prezydenta Miasta Lublin
Dyrektor
Miejskiego Urzędu Pracy w Lublinie
mgr Katarzyna Kępa

Załącznik nr 1. Zestawienie liczby osób bezrobotnych objętych wsparciem w postaci: jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, prac interwencyjnych, doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w ramach projektów finansowanych ze środków EFS w latach 2004-2011.

Nazwa projektu	Nr Działania/Priorytetu	Okres realizacji	Liczba udzielonych środków na podjęcie działalności gospodarczej	Organizacja prac interwencyjnych	Przyznanie doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w ramach prac interwencyjnych	Przyznanie doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego	Łącznie
"SZANSA"	1.2 SPORZL	2004-2005	21	8	0	0	29
"REINTEGRACJA"	1.3 SPORZL	2004-2005	43	29	0	0	72
"START MŁODYCH"	1.2 SPORZL	2005-2006	13	10	0	0	23
"AKTYWNY POWRÓT"	1.3 SPORZL	2005-2006	75	31	0	0	106
"ALTERNATYWY"	1.2 SPORZL	2006-2008	14	0	0	0	14
"PERSPEKTYWY"	1.3 SPORZL	2006-2008	193	0	0	0	193
"UNIA PRZEDSIĘBIORCZYCH"	6.2 POKL	2009-2011	58	0	0	0	58
"AMBITNI I PRZEDSIĘBIORCZY" 2008	6.1.3 POKL	2008	192	1	5	1	199
"AMBITNI I PRZEDSIĘBIORCZY" 2009	6.1.3 POKL	2009	314	0	0	0	314
"AMBITNI I PRZEDSIĘBIORCZY" 2010	6.1.3 POKL	2010	354	0	0	0	354
"AMBITNI I PRZEDSIĘBIORCZY" 2011	6.1.3 POKL	2011	120	0	0	0	120
Ogółem			1397	79	5	1	1482

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MUP w Lublinie.